

มหาวิทยาลัยมหิดล
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

บาดแผลที่มองไม่เห็น

คุณวรรณทีนี้ ผลบุญเสริม

หอผู้ป่วยอานันท์มหิดล 4 งานการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์

บทคัดย่อจาก VDO

เช้าวันนั้นดิฉันจำได้ดี เสียงดังขึ้นจากหลังม่าน ไม่ใช่เสียงโอ ไม่ใช่เสียงหายใจหอบ แต่เป็นเสียงร้องที่แหลมบาดอย่างที่ได้กร้องเมื่อเจ็บโดยไม่รู้ว่าทำไม ฉันทื่นเข้าไปเห็นน้องพยาบาลกำลังดึงพลาสติกออกจากแก้มเล็ก ๆ ของเด็กตัวน้อย เหมือนที่ทำมาทุกครั้งก่อนให้ยาฟัน เพื่อขยายหลอดลม ที่จะช่วยให้คนไข้ของเราหายใจได้ดีขึ้น และ นั่นคือสิ่งที่ทำมาทุกวัน ทุกเวร และทุกครั้ง โดยไม่มีใครตั้งคำถาม ดิฉันมองรอยแดงบนแก้มนั้น มันไม่ใช่รอยของโรค มันคือรอยของ “เรา” รอยที่การรักษาทิ้งไว้บนผิวอันบอบบางของเด็ก แล้วตั้งคำถามที่เปลี่ยนทุกอย่าง: “ถ้าเป็นลูกเรา ... เราจะยอมไหม?”

ตัวเลขไม่เคยโกหก สถิติย้อนหลังของหอผู้ป่วยดิฉันบอกว่า ผู้ป่วยเด็กที่ ต้องให้การรักษาด้วยออกซิเจนชนิด Nasal Cannula ร้อยละ 50 มีรอยแดงบนใบหน้า และร้อยละ 27.8 มีแผลถลอก ไม่ใช่แผลจากโรค แต่เป็นแผล Medical Adhesive-Related Skin Injury บาดแผลจากพลาสติกที่ดึงลอก ดึงซ้ำ บนผิวที่บอบบาง บาดแผลที่ทุกคนเห็น แต่ยังมีใครลุกขึ้นมาแก้ไขอย่างจริงจัง

จนกระทั่ง...วันนั้น ทีมของเราตัดสินใจเปลี่ยนปัญหา ทีมของเราไม่รอให้มีใครมาสั่ง ไม่มีงบประมาณพิเศษ มีแค่ทีมของเรากับคำถามเดิมที่ยังไม่มีคำตอบ พวกเราเริ่มจากวงสนทนาข้างเตียง เชื่อมโยงความรู้จาก ความเจ็บปวด สังเกต วิเคราะห์ แล้วก็พบคำตอบที่ดูเรียบง่ายแต่ทรงพลัง “ต้องมีอุปกรณ์ที่ยึดสายออกซิเจนได้ โดยที่ไม่สัมผัสผิวเด็ก โดยตรง” พวกเราค้นคว้า ทดลอง ล้มแล้วลุก ศึกษาคุณสมบัติของ Medical Tape ชนิดต่าง ๆ ทำความรู้จักกับ เทคโนโลยี 3D Printing ที่ไม่เคยได้ยินมาก่อนในชีวิต ทดสอบแผ่น Duoderm ลอง เทปหนามเตย ปรับแล้วปรับอีก สามารถของความล้มเหลว ก่อนจะถึงวันที่ใช้...

นวัตกรรมที่สมบูรณ์แบบ ลักษณะเป็น “รูปหัวใจ” เพื่อสื่อว่า พวกเราดูแลเด็กทุกคนด้วยความรัก แม่ของน้อง แก้มใสนึ่งเฝ้าลูกมาหลายคืนแล้ว ด้วยหัวใจที่แตกสลายทุกครั้ง ที่ลูกร้องจากความเจ็บปวด จนกระทั่งวันที่ทีมพยาบาลนำ “อุปกรณ์รูปหัวใจ” เล็ก ๆ มาใช้ มันเล็กพอวางบนฝ่ามือ แต่ยิ่งใหญ่พอที่จะทำให้ น้องแก้มใส ไม่เจ็บปวดจากบาดแผลบนใบหน้าอีกต่อไป แม่ของน้องแก้มใสบอกกับดิฉันว่า “แม่มั่นใจว่าลูกได้รับการดูแลที่ปลอดภัย ขอขอบคุณที่ไม่ลืมน้องก็เจ็บปวดได้” นั่นคือวินาทีที่พิสูจน์ว่าทุกคืนที่เราล้มแล้วลุก ทุกรอบที่เราปรับปรุงใหม่ มันคุ้มค่า

เรื่องราวของ “น้องแก้มใส” สอนฉันหลายสิ่ง แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ KM ไม่ได้ต้องการอะไรพิเศษ ไม่ต้องการห้องวิจัย ไม่ต้องการงบก้อนโต ไม่ต้องการตำแหน่งหรือวุฒิการศึกษา KM ต้องการแค่ “คนที่กล้าสังเกต กล้าตั้งคำถาม และกล้าเชื่อว่า ตัวเองเปลี่ยนแปลงอะไรได้”

KM เริ่มที่ใจ เมื่อเราไม่ยอมแพ้ต่อความเจ็บปวดของผู้ป่วย **KM ต่อยอดที่ทีม** เมื่อเรานำความรู้มาแบ่งปันและ พัฒนาร่วมกัน **KM ยืนยันที่การให้** เมื่อพวกเราขยายผลนวัตกรรมนี้ไปยังหอผู้ป่วยอื่น เพื่อให้เด็กทุกคนไม่มีรอยแผล บนใบหน้าอีกต่อไป ความรู้ที่ได้ก็ไม่ได้หายไป มันงอกงามขึ้นเมื่อแบ่งปัน และในวันนี้ นวัตกรรมรูปหัวใจกำลังแพร่ขยาย ไปยังหอผู้ป่วยอื่น มันพิสูจน์ให้เห็นว่า “KM ใคร ๆ ก็ทำได้... ถ้าเราทำด้วยหัวใจที่อยากจะให้”